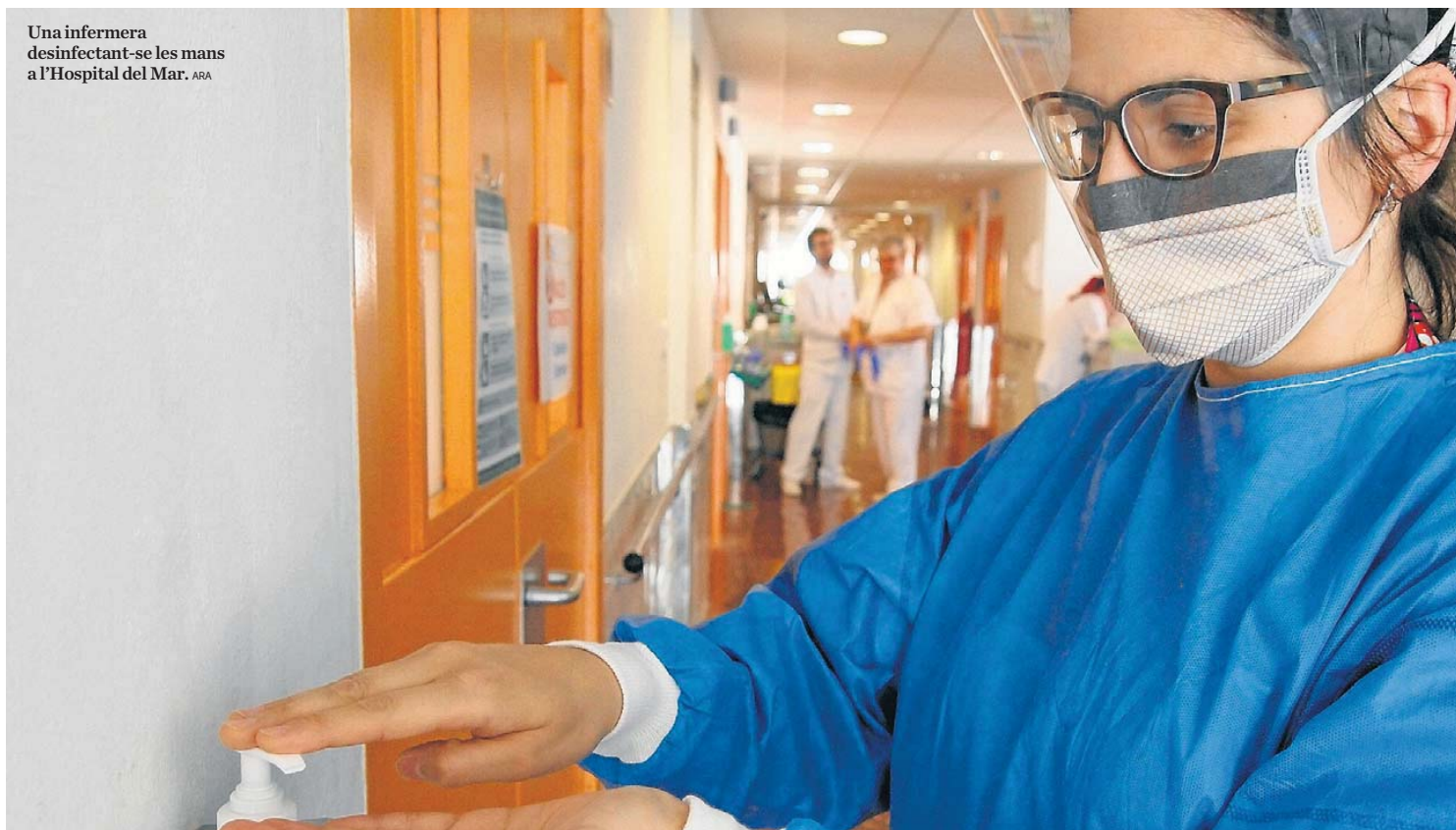

► 15 Marzo, 2020

Una infermera desinfectant-se les mans a l'Hospital del Mar. ARA

GEMMA GARRIDO GRANGER
CRISTINA MAS
BARCELONA

Infermeres de control d'infecció: la feina invisible per protegir els hospitals

L'equip d'especialistes treballa en xarxa per evitar focus de transmissió com l'originat a l'Hospital d'Igualada

La crisi del coronavirus ha portat a les pantalles i a les primeres planes dels diaris epidemiològics, viròlegs i responsables sanitaris dels principals hospitals del país, però altres professionals igualment importants, que fan una feina clau al peu de canó en el control de l'epidèmia, han quedat invisibilitzades. Són les infermeres de control d'infecció, una xarxa de més de 250 professionals que conformen el cos d'elit per prevenir, detectar i controlar les infeccions dins els centres sanitaris catalans i garantir la seguretat de les instal·lacions. La seva funció és minimitzar el risc de transmissió entre els pacients i el personal dels hospitals, el que es coneix com a infeccions nosocomials. Ara són a la primera línia de la batalla pel control de l'epidèmia i treballen per evitar situacions tan greus com la que s'està vivint a l'Hospital d'Igualada, on va originar-se el primer gran focus de coronavirus de Catalunya. Almenys 70 persones s'han infectat a la capital de l'Anoia, entre les quals una quarantena de professionals de la salut.

Cristina González és una de les quatre infermeres que s'ocupen del control d'infeccions als diversos centres que componen el complex sanitari del Parc de Salut Mar (Hospital del Mar). "Des que es va conèixer l'alerta a la Xina vam començar a treballar en els protocols contra el nou virus", explica a l'ARA per telèfon, perquè la restricció dels contactes ha obligat a fer aquest reportat-

ge a distància. Ella va ser la responsable d'escollir els equips de protecció individual per als professionals conjuntament amb el departament de Salut Laboral, d'establir els criteris de maneig i els circuits dels pacients positius i de decidir quina formació necessitaven tota la plantilla de l'hospital, des del personal de neteja fins a tots els especialistes, per prevenir els contagis.

"La nostra feina és transversal: estem en contacte amb tots els serveis de l'hospital, des de la neteja fins a l'hoteleria, passant per la salut laboral. I tothom contacta amb nosaltres quan té un dubte, treballen en equip", diu González. El control d'infecció coordina tota l'actuació de prevenció dels centres sanitaris i al seu costat s'alineen els serveis de microbiologia, farmàcia, urgències, cures intensives, diagnòstic per la imatge, manteniment, bugaderia, neteja, cuina, direcció, compra i comunicació.

Vigilància
Formen i
acompanyen
la plantilla per
minimitzar
el risc de
contagis

"Som la peça que fa encaixar el puzle", afirma Esther Moreno, infermera de control d'infecció del Consorci Sanitari del Garraf.

El rentat de mans, essencial

La figura de la infermera de control d'infecció no és nova ni apareix només quan es vol combatre un brot de gran abast. Fa anys que aquestes professionals fan una feina de formiga, i són les campiones del rentat de mans als hospitals, però també s'ocupen dels controls d'aigua, dels sistemes de ventilació -per controlar la presència de fongs- i de la neteja -almenys dos cops al dia- de les superfícies susceptibles a concentrar microorganismes. "El que s'està fent ara als centres per mantenir a ratlla el coronavirus és la nostra tasca diària: la vigilància", subratlla Moreno, que també és presidenta de l'Associació Catalana d'Infermeres de Control d'Infecció.

A Catalunya aquestes infermeres especialistes treballen coordinades

des de l'any 2006 dins del programa VINCat, un programa del departament de Salut que fa control de la infecció a tots els hospitals catalans. "Aquesta xarxa permet que ara es pugui donar una resposta coordinada a la pandèmia intercanviant coneixements i accions preventives", argumenta Enric Limon, coordinador del programa de control de les infeccions a Catalunya (VINCat). L'existència del SARS-CoV-2 suposa un repte sense precedents per al nostre sistema sanitari i la prioritat és evitar que el personal dels centres es converteixi en una perillósíssima font de transmissió. "Estem cada dia al peu del canó. En una situació com la generada pel coronavirus tothom està en alerta, però en circumstàncies normals estem en contacte amb tothom als hospitals perquè no es relaxin: nosaltres hem estat la gota malaia del rentat de mans", recorda González.

La Covid-19 requereix un acompanyament professional reforçat a

peu de llit, segons la infermera de control d'infecció de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau Marta Píriz. "Els sanitaris hem de proporcionar el seny davant el clima de preocupació. No podem actuar insegurs o intranquils perquè és allà on hi ha el risc a equivocar-nos", explica. Hi coincideix González, que si bé admet que la situació és greu, destaca que "amb higiene i prevenció la cadena de transmissió es talla". De fet, el protocol d'actuació davant de sospites o casos confirmats de coronavirus fa especial èmfasi en les precaucions estàndards, com ara l'estricta higiene de mans abans i després de tocar el pacient i d'estar en contacte amb el seu entorn. També en l'ordre de col·locació dels equips de protecció personal –primer la bata i la mascareta, després les ulleres anti-escintxades i finalment els guants– i de retirada dels mateixos, que es fa a la inversa. "Hem de ser molt conscients de tots els moviments que fem, de mantenir distàncies, de no tocar-nos la cara", explica Píriz. "Es important transmetre calma: si se't trenca un guant quan estàs manipulant un malalt i et poses nerviós cometràs un error i et contaminaràs", adverteix González.

Malgrat ser el pal de paller de la seguretat als hospitals, el lideratge i l'esgotament físic i mental de les infermeres de control de les infeccions davant d'una crisi com el coronavirus es manté a l'ombra. "Fem una tasca que queda dins dels hospitals i no es visibilitza, però les circumstàncies actuals demostren com d'importants som", reivindica Píriz. ■